

воного — ніби *настовбурченого до бою* (Матіос).

Спокусливий *червоний* є символом зради дитиною власних батьків. Кульмінаційним моментом ситуації стає символічна жовта цукерка, яку дав офіцер для Славчика, сусідського хлопчика, напр.:

— От і добре. До суботи є час... А тепер біжи, солодка Дарусю — донько Михайла Ілашука, сина Петрового, до тітки Марії та й побався із Славчиком. А заодно дай і йому півника. Він такого півника, певно, не бачив. — І офіцер витягнув із галіфе ще одного — тепер уже **жовтого** — льодяника (Матіос).

У М. Матіос *жовтий* стає не просто символом розлуки, а значно глибше — символом сирітства, спричиненого незумисним дитячим бажанням поласувати цукерками. У подальшому всі ці три кольоративи (*зелений, червоний, жовтий*) набувають більш символічного значення — стають для Дарусі, та й для всього її оточення, згадкою на все життя про страшний день її дитинства.

Цей колір не займає визначального місця у кольоровій шкалі мови творів Т. Зарівної.

Слід зауважити, що авторки вдаються до вживання складних слів з семантикою кольору, найчастіше поєднуючи прикметник-кольоратив з іменником. Здебільшого вони репрезентують групу авторських okazіоналізмів. Напр., у прозових творах М. Матіос:

Отак, чи дещо инак, побріхували між собою гречні газдині про Михайла з Матронкою після недільної служби Божої, подовго набуваючись під церковними стінами, та вигріваючи гарячими крижками гладенькі прицерковні лавиці, та загрівуючи безкостими язиками свої невтомні і **чорнонебі** від брехень роти (Матіос);

у Є. Кононенко:

Пузатий **червонопикий** мер якоїсь Жлобівки влетів до офісу, як дикий кабан, кричав, що розжене нас, паскудних янкі, бо ми не підтримали малярські спроби його сина (Кононенко);

у Т. Зарівної:

Нитки розливалися на полотні **чорноб-ривим кольором**, як галицькі ліси восени... (Зарівна).

Зазначимо, що колір не завжди може збігатися з об'єктивною кольоровою ознакою описуваного образу, взаємодіючи з іншими лексемами, тропейні функції яких залежать

від художньої мети, суб'єктивних уподобань автора, від індивідуального осмислення кольорів. Важливу роль відіграє і денотат — носій кольору, можливості його асоціацій з іншими денотатами — носіями інших кольорів» [2:344]. Результатом таких асоціацій є створення кольористичних епітетів-метафор, невід'ємними елементами яких виступає епітет-колір *чорний* та абстрактний іменник. Здебільшого їм характерне пейоративне забарвлення, напр.:

Як жити, терпіти, не згадувати, перед людьми не соромитися, прощати навмисне і ненавмисне зло. Вона тут [на цвинтарі — Т. М.] усе розуміла. Геть чисто все, до найменшої дрібнички, а вертала домів — і все розпліталось, ніби висохла соснова шишечка, — і великий **чорний сум** знову побирав її голову (Матіос); А далі Василина вже лише слухала **чорну біду** (Матіос); Лють свою люту і нутрянний вогонь свій непогашений топтав. **Мсту** свою **чорну**. Ненависть загнuzдану убивав тоді Кейван у Варварчуковій хаті (Матіос); Таємна **журба послабила** свої **чорні обійми** (Кононенко); Так ніби назбирана любов ставала валутою, на яку дозволялося прожити на старість, так ніби вона рятувала від **чорних думок**, від цього молодого агресивного театру із огризками брудних шмат на металевих конструкціях... (Зарівна).

Окрім прикметників на позначення основних кольорів (*чорного, червоного, білого*) та прикметників на позначення відтінків основних кольорів (*сірого, рожевого*), (за О. Крижанівською «Колір та способи передачі його в українській мові») у складі кольороназв-прикметників виділяємо конкретні назви, які означають колір, співвідносний кольору предмета, що є достатньо поширеним і загальновідомим носіям мови. Такі ілюстрації кольороназв зумовлені мовною економією лексичних засобів. Це явище однаковою мірою репрезентують приклади із творів М. Матіос, напр.:

«смачна червоненька, аж **бурячкова** буженина»; — ...А вона каже: невісточко, ти думаш, що ружа **ружевий** колір мас; Є. Кононенко, напр.: У вечірньому повітрі блищали **фіалкові** зірочки морозного снігу; у Т. Зарівної, напр.: **бузкове** марево; **колір поблизької осені**; Ступила за ним кілька кроків, допоки його постать **кольору над-воколишнього піску** не повернула за сусідські виноградники.

Двокомпонентна назва дає якісно-порівняльну характеристику, що утворюється